

gomilec codzienny

Wilno
PIĄTEK
7 maja 1943
Nr. 554
Cena w Wilnie 5 ten.

Cieężkie straty nieprzyjaciela w czołgach

Silne ataki sowieckie na przyczółek mostowy Kubań odparte. — Sukcesy ubezpieczających wybrzeże niemieckich sił zbrojnych

Z Kwatery Głównej Führera, dn. 6 maja 1943.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na froncie wschodnim przy-

czołka mostowego Kubań nie-

przyjaciół przez cały wczorajszy

dzień atakował wielkimi siłami.

Wszystkie ataki odparte, przy-

czym zniszczono liczne czołgi.

Z pozostałego frontu wschod-

niego poza odparciem miejscow-

ych ataków nieprzyjacielskich

na południe od jeziora Ilmen nie

meldowano o żadnych wybitniej-

szych działaniach bojowych.

W Tunisie odparto kilka nie-

przyjacielskich ataków na pół-

nocny i środkowy odcinek fron-

tu. Przy tym rozbito pociskami

na wschód od Mateur 13 z 24

atakujących czołgów.

Niemieckie i włoskie zespoły

lotnicze zniszczyły podczas ata-

ków z niskiego lotu większą ilość

samochodów ciężarowych i kil-

ka czołgów. Cieężkie samoloty

bojowe atakowały ubiegłej nocy

urządzenia portowe na wybrze-

żu Algieru.

W porannych godzinach 6-go

maja ubezpieczające wybrzeże

niemieckie siły zbrojne zatopily

u bretońskiego wybrzeża bez

strat własnych brytyjski ścigacz

i uszkodziły ciężko trzy dalsze.

Polacy w Londynie pod terrorem bolszewickim

MADRYT. Według wiadomości, podanej z dobrze poinformowa-nych kół politycznych, od czasu zerwania stosunków ze Związkiem Sowietem sfery emigracyjne pol-skie w Londynie są wystawione na niebezpieczeństwo terronu ży-dowsko-komunistycznego. Pomoc-nicy żyda Majskiego widocznie uważają Polaków jak gdyby za zwierzyne, którą mogą prześlado-wać bez sprzeciwu ze strony po-litki angielskiej. Członkowie kół

emigracyjnych otrzymują usta-wicznie pogroźki od komunistów, którzy nazywają ich agentami hitlerowców i grożą im zlikwi-dowaniem. W kołach polskich oba-wiają się stosowania do nich ta-kiego samego terronu, jaki upra-wiali przed wojną we Francji agenci GPU względem emigran-tów carskich. Policja angielska na interwencję kół polskich oświad-czyła, że nie jest w stanie zagwa-rantować im bezpieczeństwo.

Morderstwo żydowskie w Sofii Były dyrektor policji Pantew zamordowany strzałami w kark

SOFIA. (DNB). We wczesnych godzinach popołudniowych został zamordowany w swym mieszkaniu strzałami w kark były dyrektor policji bułgarskiej, pułkownik w stanie spoczynku, Antoni Pantew. Zamachowcy, mężczyzna i kobieta, zbiegli niepoznani. Pantew był poprzednio także

prezesem wojskowego sądu apela-cyjnego. Obecnie zaś pracował jako adwokat. Zamordowany był uważany za człowieka bardzo energicznego, który jako dyrektor policji w r. 1938, według ogólnej opinii postępował z żydami ostro, lecz sprawiedliwie.

WYSTAWA litewskiej ceramiki artystycznej

KOWNO. W salach muzeum sztuki w obecności przedstawicieli władz cywilnych, armii i samorzą-du otwarto wystawę dzieł sztuki ceramicznej litewskiego towarzy-stwa artystycznego „Dailė”. Na wystawie reprezentowane są pra-ce mniej więcej 10 artystów w liczbie około 300 eksponatów cera-micznych oraz kilku zakładów rzeźby w drzewie. Przy otwarciu wystawy przewodniczący towarzy-stwa artystycznego, L. Kazokas dał krótki przegląd rozwoju sztuki ce-ramicznej na Litwie, która już w dawnych czasach osiągnęła znacz-nego udoskonalenia, lecz później, jednocześnie z zamarciem życia kulturalnego Litwy, uległa upad-łowi. Przed 10 laty tej gałęzi sztuki poświęcono znowu większą uwa-

gę, otwierając przy szkole arty-stycznej w Kownie dział cera-miczny. Pomimo krótkiego czasu zrobiono w tej dziedzinie sztuki już wielkie postępy tak, że litew-skie wyroby ceramiczne można było spotkać nawet na wystawach międzynarodowych w Berlinie, Paryżu i Nowym Jorku, gdzie otrzymały odznaczenia. Następnie prezes związku artystów litew-skich dokonał otwarcia wystawy, poczem odbyło się zwiedzanie jej przez gości honorowych. Uwagę zwracały, oprócz pięknych waz i talerzy do ozdabiania ścian, szczególnie rzeźby i grupy zwie-rząt. Zauważono także kilka oryginalnych rzeźb z drzewa. Już w pierwszym dniu zwiedziła wysta-wę duża liczba osób.

Cenne odkrycia archeologiczne

WEISSENSTEIN. Wykopiska z czasów epoki brązowej są w Estonii rzadkie i dlatego każdy przedmiot, znaleziony z tych cza-sów posiada tym większą wartość. We wsi Viissurewa koło Jerwen znaleziono dwa przedmioty z okre-su epoki brązowej. Przed kilku laty na pewnym polu wykopano ostrze oszczepu, wykonane z brą-zu, pochodzące z roku 600-go przed erą chrześcijańską, a ubiegłego lata znaleziono prawie w tym sa-mym miejscu krzywy hak z brą-zu, posiadający otwór na jednym końcu. Według sprawozdania zna-lazców, na miejscu wykopaliska zauważono warstwę sadzy gruboś-ci 20—30 cm. Na tym samym polu znaleziono jeszcze topór żelazny i łeczydło, których wiek trudno było ustalić. Należy jednak przy-jąć, że przedmioty te pochodzą z czasów późniejszych. Wszystkie

te przedmioty znalazły ich ofiaro-wali do muzeum archeologicznego, które ze swej strony zamierza do-konać dalszych poszukiwań w miejscach znalezienia tych przed-miotów.

Venezuela zarabia na ropie naftowej

GENEWA. (DNB). Venezuela wykorzystala potrzeby wojenne przeciwników Osi i niedawno opublikowała nową ustawę dla przemysłu naftowego, ułożoną w taki sposób, że zagraniczne firmy naftowe są zmuszone nie tylko starać się o nowe koncesje, ale i płacić znacznie wyższą taryfę. Podczas otwarcia sesji specjalnej parlamentu, na której uchwalono

tę ustawę, powiedział prezydent Medina, że rząd w roku 1942 otrzy-mał z tego źródła 63.561.411 boli-warów, lecz gdyby nowe stawki miały już moc prawną, to docho-dy dosięgłyby 114.237.081 boliwa-rów, czyli 80 proc. więcej. Według „New York Times’a”, zagraniczne firmy naftowe zgodziły się na no-we opłaty.

Włoski komunikat wojenny

RZYM (DNB). Włoski komunika-t wojenny ma następujące brzmienie:

W kilku miejscach na zachod-nim odcinku tunezyjskiego frontu podjął wczoraj nieprzyjaciół zno-wu bardzo znacznymi siłami, wspo-magany przez artylerię i czołgi, swoje ataki, które wszędzie zosta-ły odparte przez wojska mocarstw Osi.

Na szczególną wzmiankę zasłu-guje dzielny udział w walce 11-tej grupy 21-go pułku artyleryjskiego

„Trieste”.

Myśliwce niemieckie zestrzelily w walkach powietrznych trzy sa-moloty. Włoskie bombowce kilka-krotnie trafiły w urządzenia por-towe w Bone.

Wielomotorowe bombowce nie-przyjacielskie atakowały Tarent i Reggio Calabria. Nie trafiły one w żaden ważny pod względem woj-skowym obiekt. W budowlach cy-wilnych straty są nieznaczne.

Wśród ludności Tarentu jest dwóch zabitych i ośmiu rannych.

Fiński komunikat wojenny

HELSINKI (DNB). Fiński komu-nikat wojenny z dnia 5 maja brzmi:

Na frontach lądowych nie wyda-rzyło się nic ważnego. Ostatniej

nocy lotnictwo fińskie skutecznie bombardowało na zapleczu wroga stacje kolejowe, pociągi i schroni-ska wojskowe.

Walczcie wszelką bronią przeciwko żydowskiemu bolszewizmowi

Głosy prasy europejskiej na marginesie sprawozdania rzeczoznawców w sprawie katyńskiej

BERLIN. (DNB). Sprawozda-nie rzeczoznawców w dziedzinie medycyny sądowej w sprawie żydowsko - bolszewickich mor-derstw masowych w lesie katyń-skim budzi bardzo silny od-dźwięk w prasie europejskiej. Wszędzie tam, gdzie jeszcze choćby słabe istniały wątpliwoś-ci co do prawdziwości niemieckie-go oskarżenia w stosunku do ży-dowskiej żądzy krwi, ponieważ normalny mózg nie może pojąć tego rodzaju okrucieństw, — w tej chwili wątpliwości takie zniknęły. Każdy wie, że z gro-bów katyńskich wзира prawdzi-we krwawe oblicze żydów so-wieckich.

Minister zdrowia publicznego w Słowacji, profesor uniwersy-tetu dr. Subik Zarnow, który należał do komisji międzynaro-dowej, oświadczył po powrocie do Preszburga, że to, co stwier-dzono w lesie katyńskim, jest o-

wiele więcej okropne, aniżeli sądzić można było ze wszyst-kich dotychczasowych opisów. Prace dowodowe przeprowadza-ne są ze znaną niemiecką do-kładnością. Dlatego też prace, o których społeczeństwo dowie-się prawdopodobnie w krótkim czasie nowych szczegółów, ob-serwowane są z napięciem tak-że przez rzeczoznawców zagra-nicznych. Dr. Subik Zarnow przemawiał pod wrażeniem te-go, co widział w lesie katyń-skim, przez radio słowackie i za-kończył swoje przemówienie odezwą: „Walczcie wszyscy, którzy macie honor i sumienie, walczcie wszelką bronią prze-ciwno żydowskiemu bolszewiz-mowi!”

Naczelny lekarz szpitala in-walidów w Helsinkach, profesor anatomii patologicznej A. Saxen, który z ramienia Finlandii brał udział w badaniach jako członek komisji międzynarodowej, opo-wiadał po swoim powrocie do Helsinek przedstawicielowi fiń-skiej agencji prasowej o swoich wrażeniach z placu zbrodni i o rezultatach badania. Według ze-znań mieszkańców Katynia, już od roku 1920 znajdowało się tam znane miejsce straceń poli-tycznych. Ogólne wrażenie tego masowego morderstwa jest tak wstrząsające i okrutne, że nie można go oddać słowami.

Powyższy wywiad, obejmują-cy jeszcze dalsze ponure szcze-góły, jakie widziała komisja le-karzy sądowych, został we wto-

Odezwa marszałka Antonescu do kłasy robotniczej Rumunii

BUKARESZT. (DNB). W dniu 1 maja marszałek Antonescu skierował odezwę do klasy robo-tniczej Rumunii. Odezwa ta rumuń-skiego męża stanu wypowiada myśl, że na tej klasie robotczej, tworzącej drugą armię w kraju, opiera się nadzieja i pewność zwycięstwa, albowiem zwycięstwo będzie osiągnięte nie tylko dzięki waleczności żołnierzy rumuńskich, lecz w niemiejszym stopniu dziełki pracy wszystkich rąk robo-czych. Warstwa robotnicza Ru-

munii zrozumiała nakaz chwili, poszła za głosem swego patriotycz-nego serca, głuchą była na wszelkie podszepty wrogów, natomiast oddała służbę narodu wszystkie swe ręce i przez to samo z dziesięciokrotną siłą przyczyniła się do zagwarantowania wytwórczości dla armii i kraju, odpowiadającej wymaganiam wojny. W uroczystym dniu pracy marszałek dziękuje w imieniu ojczyzny i króla robot-nikowi rumuńskiemu za jego wy-siłki.

Nowe naruszenie neutralności przez samoloty sowieckie i angielskie

SZTOKHOLM. (DNB). Oddział obrony powietrznej sztabu szwedzkiego podaje do wiadomości, że w nocy na czwartek pewien samolot, lecący od wschodu, zrzucał w obszarze Sker koło Karlskrony najpierw bomby oświeclające, a w końcu kilka bomb kruszących na południową część wyspy Verko.

Na podstawie zbadanych odłam-ków bomb stwierdził sztab armii szwedzkiej, jak podaje wydział obrony powietrznej sztabu tej ar-mii, jakoby dwa kawałki roz-maitych odłamków pocisków po-siadały napisy w języku rosyjskim. Znalezione resztki bomby zapalającej wskazują na rosyjski typ pocisku.

Szwedzkie ministerstwo spraw zagranicznych w związku z tym podaje do wiadomości, że ambasa-da szwedzka w Kujbyszewie zo-

stała upoważniona do złożenia protestu w imieniu rządu szwedzkiego wobec przelotów nad tery-torium Szwecji. Również w Lon-dynie ambasada szwedzka prosiła o pośpieszne zbadanie sprawy w związku z przelatywaniem „samo-lotów zagranicznych” w nocy na drugi dzień świąt Wielkiejnocy przez terytorium Szwecji środko-wej i zachodniej.

„Svenska Dagbladet” w związku z protestem rządu szwedzkiego w Kujbyszewie i Londynie zaznacza, że można się spodziewać ustosun-kowania się rządu sowieckiego do nowego protestu Szwecji nie z taką już obojętnością, jak to było dawniej i że również należy żądać od Anglii zapewnienia, że będą wdrożone środki zaradcze przeciw-ko dalszym przekroczeniom neu-tralności.

W te krwawe ręce wydała Anglia i Stany Zjednoczone Polskę, kraje bałtyckie, Finlandię i Pół-noc Tym ręką zamierzają zachodnie demokracje pozostawić organizację nowej Europy. Wiemy, że Katyni oczekuje każdy naród, który spotka bezgraniczne nieszczęście dostania się żywcem w te ręce!”

Kopenhaskie wtorkowe gazety poranne publikują na naczelnym miejscu sprawozdanie komisji. Berliński przedstawiciel gazety „Fädrelandet” nazywa protokół dokumentem międzynaro-dowym, który przynosi ostateczne potwierdzenie poda-nych przez Niemcy faktów z o-kazji odgrzebania grobów oficer-ów w Katyniu i który posiada całą wagę, jaką mu tylko nadać może komisja rzeczoznawców.

Gazety rumuńskie drukują protokół pod wielkimi tytułami. W nagłówkach podkreślają przy tym gazety brutalność postępowa-nia sowieckich morderców, nazywając je masakrą. „Viatza” pisze między innymi: „Ostatnie słowo w sprawie katyńskiej zostało wyrzeczone. Stanowi ono akt oskarżenia przeciwko bol-szewizmowi, którego to aktu nie potrafi nikt i nie ani osłabić, ani zatuzować. Protokół ten zasłu-guje na uwagę całego świata, przede wszystkim jednak Euro-py, ponieważ pozwala on doj-rzeć los, jaki spotkałby narody europejskie, które dzisiaj zamy-kają jeszcze oczy, by nie spoj-rzeć rzeczywistości w twarz!”

„Masowe morderstwo w Katy-nie zostało w tej chwili potwier-dzone w sposób naukowy” — pisze wychodząca w Oslo gazeta „Fritt Folk” w związku z opinią międzynarodowej komisji lekarzy sądowych, która to opinia odbija się szerokim echem w tutejszej prasie. „Morgen-posten” mówi o „bezwzględny-m dowodzie bolszewickiego mor-derstwa”. „Aftenposten” pisze: „Brytyjska i amerykańska de-mokracja ścisła przyjaźnie te krwawe ręce sowieckich katów.

